

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний менеджмент

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Викладач	ХАРЧУК Олена Георгіївна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ХАРЧУК Олена Георгіївна	
E-mail	Kharchuk1965@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38098-431-22-84	
Консультації	Кожна понеділка з 12.00 год до 14.00 год за <u>ZOOM</u> посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	«Публічне управління та адміністрування»	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)	
Галузь знань, спеціальність	28 «Публічне управління та адміністрування» 281 Публічне управління та адміністрування	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	1/2	
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 4 годин Практичні заняття – 10 годин/ 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Набуття комплексу теоретичних і прикладних знань щодо успішної роботи в міжнародній сфері на основі формування у здобувачів системи сучасних теоретичних знань і практичних навичок з управління діяльністю міжнародних корпорацій, здійснення в цих господарчих формуваннях основних функцій менеджменту –	

	планування, організації, управління персоналом, комунікацій, мотивації, керівництва, контролю.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними. СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.
Програмні результати навчання	РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає можливість познайомитись і опанувати формування у здобувачів сучасних теоретичних основ і середовища міжнародного менеджменту; технологій управління міжнародними корпораціями та засвоїти методи розв'язання ключових проблем розвитку за умов глобалізації.

Цей курс допоможе вам:

застосувати методи та інструментарій міжнародного менеджменту на українських підприємствах.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.

Сутність та особливості міжнародного менеджменту. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу. Глобалізація та інтернаціоналізація: сутність, мотиви, стратегії та проблеми розвитку в економіці України.

Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту

Сутність, структура та особливості середовища міжнародного менеджменту. Політико-правове середовище і методи його аналізу. Економічне середовище і методи його аналізу в міжнародному менеджменті. Соціально-культурне та технологічне середовище міжнародного менеджменту.

Тема 3. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях

Сутність і етапи розвитку стратегічного планування. Процес стратегічного планування: концептуальна модель. Сучасні стратегічні орієнтації транснаціональних корпорацій. Глобалізація ринків і глобалізація виробництва. Стратегії міжнародного бізнесу підприємства: типологія й порівняльна характеристика. Стратегічний аналіз середовища міжнародного бізнесу: особливості, методи і моделі.

Тема 4. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях

Теоретичні основи прийняття управлінських рішень. Види управлінських рішень у міжнародному менеджменті та їх характеристика. Вплив національних культур на прийняття управлінських рішень. Світова продовольча проблема. Процес прийняття рішення у

міжнародному менеджменті: методи й моделі. Міжнародні переговори. Особливості прийняття управлінських рішень у міжнародних корпораціях, що діють в Україні.

Тема 5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій

Сутність та загальна характеристика організаційної функції міжнародного менеджменту. Організаційні структури управління міжнародним бізнесом і їх характеристика. Еволюція організаційних структур: причини і форми. Організаційні форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Інтегровані структури міжнародного бізнесу. Особливості організації міжнародних операцій ТНК в Україні.

Тема 6. Управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях.

Система управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях. Мотивація у міжнародному менеджменті. Мотиваційний механізм підтримки стратегії. Національна культура і мотиваційна діяльність у міжнародному менеджменті. Особливості управління людськими ресурсами в українських відділеннях міжнародних корпорацій.

Тема 7. Керування і комунікації в міжнародних корпораціях

Особливості керівництва в міжнародних корпораціях. Моделі лідерства в міжнародних корпораціях. Лідерство в міжнародному контексті. Міжнародні ділові комунікації. Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Особливості керівництва відділення міжнародних компаній в Україні.

Тема 8. Контроль і звітність міжнародних корпорацій

Сутність і роль контролю як функції міжнародного менеджменту. Основні системи контролю в міжнародних корпораціях. Види і форми контролю. Техніка контролю в міжнародних корпораціях. Особливості контролю в багато культурному середовищі. Фінансовий і управлінський звіти як відображення поточного стану менеджменту підприємства. Міжнародні системи та стандарти бухгалтерського обліку.

Тема 9. Технологічна характеристика міжнародних корпорацій

Особливості сучасного технологічного розвитку. Міжнародний ринок технологій. Стратегії технологічного розвитку підприємства: управління розробкою та реалізацією. Планування технологічної діяльності міжнародних корпорацій. Сучасні організаційні форми підвищення міжнародної технологічної конкурентоспроможності підприємств і формування передумов їх використання в Україні.

Тема 10. Фінансовий менеджмент міжнародних корпорацій

Валютно-фінансове середовище міжнародного менеджменту. Валютний курс: сутність, режими та чинники формування. Валютне регулювання: сутність, завдання та форми здійснення. Управління валютними ризиками. Міжнародна банківська діяльність. Особливості фінансового менеджменту відділень міжнародних корпорацій в Україні.

Тема 11. Торговельні операції міжнародних корпорацій

Сутність та основні види зовнішньоторговельних операцій. Особливості здійснення зовнішньоторговельних операцій на світовому ринку та в Україні.

Тема 12. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій

Форми і принципи здійснення інвестиційної діяльності міжнародних корпорацій. Управління інвестиційною діяльністю міжнародних корпорацій.

Тема 13. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій

Особливості етики в міжнародному бізнесі. Основні етичні концепції в міжнародному менеджменті. Соціальна відповідальність та екологічна діяльність міжнародних корпорацій.

Тема 14. Становлення глобального менеджменту

Суть та особливості глобалізації міжнародного менеджменту. Розвиток глобального менеджменту в міжнародному бізнесі.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту.

Практична робота №2. Середовище міжнародного менеджменту.

Практична робота №3. Стратегічне планування в міжнародних корпораціях.

Практична робота №4. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях.

Практична робота №5. Організаційний розвиток міжнародних корпорацій.

Приклади практичних завдань:

Завдання 1:

1. Розглянути та проаналізувати сутність та особливості міжнародного менеджменту.
2. Проаналізувати економічне середовище і методи його аналізу в міжнародному менеджменті.
3. Проаналізувати сутність і етапи розвитку стратегічного планування.

Приклад тестового завдання:

1. Яким показником не вимірюється устремління більшості країн до відкриття національних економік шляхом розвитку зовнішньої торгівлі?
  - а) експортна квота;
  - б) показник конкурентоспроможності;
  - в) імпортна квота;
  - г) зовнішньоторгова квота.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проектах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Міжнародний менеджмент» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Сутність міжнародного бізнесу, базові риси його як економічної категорії.
2. Національна і мультинаціональна моделі бізнесу, їхня подібність і відмінності.
3. Характерні риси глобалізації бізнесу.
4. Сутність і структура міжнародного менеджменту.
5. Основні функціональні завдання міжнародного менеджменту.
6. Характеристика зовнішнього середовища міжнародного бізнесу.
7. Економічний і правовий аналіз зовнішнього середовища в діяльності міжнародного менеджера.
8. Характеристика основних факторів, що сприяють корпоративній інтеграції в міжнародному бізнесі.
9. Форми міжнародної кооперації. Особливість багатонаціональної компанії як форми міжнародного бізнесу.
10. Цілі, реалізовані МНК за рахунок використання міжнародної мережі підрозділів.
11. Характеристика різних організаційних форм міжнародного банківського бізнесу.
12. Сутність міжнародного стратегічного альянсу (МСА), відмінність МСА від звичайного міжорганізаційного співробітництва.
13. Основні мотиви вступу організації в МСА. Вигоди і втрати, що виникають при утворенні альянсу.

14. Процес ухвалення рішення керівництвом МНК про вступ у стратегічний альянс із місцевою фірмою.

15. Поняття корпоративної стратегії.

16. Проблеми, що повинна вирішувати компанія в процесі інтернаціоналізації.

17. Причини, що приводять до інтернаціоналізації діяльності МНК.

18. Відмінності багатонаціональної конкуренції від глобальної.

19. Пріоритетні напрями в управлінні міжнародною конкурентоспроможністю фірми.

20. Сутність стратегічного планування в міжнародному менеджменті.

21. Принципи децентралізованого планування в міжнародній фірмі.

22. Характеристика й особливості цілей міжнародної фірми.

23. Сутність вимоги внутрішньої й зовнішньої несуперечності цілей.

24. Співвідношення між цілями, стратегією і структурою міжнародної компанії.

25. Основні види стратегічних рішень у міжнародному менеджменті, їх відмінності.

26. Специфіка дослідження галузі міжнародною фірмою.

27. Характеристика фінансових ресурсів розвитку міжнародної фірми.

28. Характеристика трудових ресурсів розвитку міжнародної фірми.

29. Вплив зовнішнього середовища на потенціал міжнародної фірми.

30. Фактори, що визначають репутацію міжнародної фірми.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бали (до 24 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,6 балів за кожне заняття (до 76 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в

			повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Посилання на Google Classroom: Міжнародний менеджмент
Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. В. Вихор [та ін.]. К.: Центр учбової літератури, 2011. 487 с.
2. Міжнародний менеджмент : Навчальний посібник / Юхименко П.І., Гацька Л.П., Півторак М.В. та ін. К.: Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
3. Дахно І. І., Бабіч Г. В., Барановська В. М., та ін. Зовнішньоекономічний менеджмент. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 568 с.

4. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. К.: кафедра. 2015. 535 с.
5. Міжнародний менеджмент: підручник / В.В. Македон. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2013. 616 с.
6. Череп А. В. Стратегічне планування і управління : навч. посіб. / А. В. Череп, А. В. Сучков. К. : Кондор, 2011. 334 с.
7. Муковський І. Т. Інформаційно - аналітична діяльність у міжнародних відносин : навч. посіб. / І. Т. Муковський, А. Г. Міщенко, М. М. Шевченко. К.: Кондор, 2012. 224 с.
8. Черваньов Д. Менеджмент: Терміни, тексти, вправи, завдання. Навчальні конкретні ситуації (кейси). Проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: підручник. / Д. Черваньов. К. : Вид.- поліграф. центр " Київський університет, 2010. 853 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в он-лайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).